

Rigsdagstidende.

1856. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 109.

Syvende Session.

38te Møde.

Freddagen den 25de Januar.

(Fortsat.)

Bregendahl: Den ærede Ordfører har i sit Foredrag fremhævet, at der ikke var Spørgsmaal om at bygge en Statsbane, saasom fremt der ikke blev Spørgsmaal om at slutte en Contract under de Forhold, som nu foreligge, og han endte sit Foredrag med at sige, at hans Forslag gik ud paa, at der skulde bevilges Regjeringen den fornødne Sum til at anstille foreløbig Undersøgelse, eller at nivellere, og, efterat have erholdt et saadant Nivellement, da at indbyde til Anlæg af en Bane efter den Linie, som Regjeringen havde ladet undersøge; men for at der skulde kunne komme noget Resultat af denne Fremgangsmaade, maatte man dog først kunne have en Formodning, jeg vil ikke engang sige Visshed, men kun Sandsynlighed for, at der kunde være Tale om, at Rogen vil paatage sig Beføstningen ved Anlæg af en saadan Bane og i Forening dermed overtage Riskoen ved Banens Drift. Jeg troer, at naar Regjeringen overdrager Banens Anlæg til en privat Entrepreneur paa den Betingelse, at Regjeringen betaler den fulde Beføstning ved Banens Anlæg, og at Regjeringen tillige staaer med den fulde Risko med Hensyn til Banens Rentabilitet, saa maa den kaldes en Statsbane, og da er det ingen Bane i Entrepriise i den Forstand, hvori det her har været forudsat. Jeg seer saaledes ikke, at der bliver stor Forskiel mellem den Plan, som den ærede Ordfører endte med at fremdrage, at faae en Bane ved en Entrepreneur, hvem Staten betaler

den fulde Beføstning, eller at faae en Statsbane; jeg troer at dette i det endelige Resultat vil falde sammen. Hvad iøvrigt angaaer de specielle Grunde, som den ærede Ordfører under Sagens anden Behandling og baade i gaar og idag har anført, som talende for, at den Bane, man maa antage, vil kunne erholdes udført ved en privat Entrepreneur, vil være dyrere end den, som Regjeringen agter at lade nivellere, da maa jeg indrømme, at disse Grunde vel kunne see ret godt ud, men naar man vil erindre, at her kun er Spørgsmaal om en Bane paa et Terrain, der ligger 3 eller høist 4 Miil paa de fleste Steder og paa nogle kun 2 Miil vestligere end den anden Linie, som Regjeringen paatænker, saa ville disse Grunde tabe en Deel af deres Vægt. Det vil saaledes være Tilfældet med Alt, hvad den ærede Ordfører omtalte ved Sagens anden Behandling om, at det er billigere at erholde Arbeidskraft i mere befolkede Egne end i de mindre beboede, og om Transporten. Jeg troer ogsaa, at det er mindre nødvendigt at tale om den større eller mindre Risko for Statskassen ved at gaae ind paa en saadan Contract, efter hvad Ordføreren idag har indrømmet, at han erkjender, at der maa slaaes en Deel af paa de 80 Miil, som han omtalte i gaar. Det kan jo være, at han da ogsaa indrømmer, at der paa de 70 Miil, der efter hans Indrømmelse idag blive tilbage, maa slaaes endnu 10 Miil af, og saaledes komme vi da snart ned til de 59 eller 60 Miil, som Banen bliver at anlægge paa. — Jeg skal nu forlade den ærede Ordførers Foredrag og gaae over til de foreliggende Forslag. Jeg skal da først udtale, at jeg med Hensyn til det Foredrag, hvormed Conferencespræsidenten i gaar aab-